

نام و نام خانوادگی :

کلاس : دهم

نام دبیر : آقای علیزاده

رشته تحصیلی: کلبه رشته ها

شماره :

نام درس: فارسی ۱
مدت امتحان : ۷۰ دقیقه

ساعت شروع امتحان : صبح
تعداد برگ سؤال : ۲ صفحه

تاریخ امتحان : خرداد ماه ۱۴۰۴

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴

دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر

پایانی نوبت دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف: به لشگر چنین گفت کاموس گرد ب: نه تسلیم نه سازش، نه تکریم و نه خواهش	۱	که گر آسمان را ببايد سپرد بتازد به نیرنگ تو، توسن من
۲	واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف: صد هزار اینچنین (اشباح - اشباه) بین. ب: فلک در شگفتی ز (عزم - عظم) شماست.	۱	ب: به (شصت - شست) اندر آورد تیر خدنگ. ت: ای روح الله، چرا (ذبون - زبون) این ناکس شده ای؟
۳	با توجه به عبارت «الهی» به حرمت آن نام که تو خوانی و به حرمت آن صفت که تو چنانی، دریاب که می توانی معنی واژه «حرمت» در کدام گزینه به درستی نیامده است؟ الف: آبرو ب: ارجمندی پ: احترام ت: حرام	۰/۲۵	
۴	در کدام گزینه، املاي همه واژه ها به درستی آمده است؟ الف: آب اجل، این معرکه، مکر و عداوت ب: عذاب غرض، وقب حیوان، بحران بلوغ	۰/۲۵	ب: آماده و مصلح، مقریان قرآن، حاکم و عامل ت: جلیغه های نجات، انفجار مهیبی، رخ سندروس
۵	املاي درست واژه های مشخص شده را بنویسید. الف: در مقابل لعیمی، کریمی کرد. ب: خاک مظهر فقر مخلوق در برابر قنای خالق است.	۰/۵	
۶	نقش دستوری واژه های تعیین شده، در کدام گزینه متفاوت است؟ الف: کار پاکان را، قیاس از خود مگیر ب: گل صبر می پرورد، دامن من	۰/۲۵	ب: انشای ارتجالی خسرو را عرض می کردم. ت: چو آگاه شد، دختر گز دهم
۷	در بیت زیر، یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. « بپوشید درع سواران جنگ نبود اندر آن کار، جای درنگ	۰/۵	
۸	کدام یک از مصراع های زیر به شیوه «بلاغی» و کدام یک به شیوه «عادی» سروده شده اند؟ الف: به خون گر کشی خاک من، دشمن من ب: روزک چندی سخن کوتاه کرد	۰/۵	
۹	در کدام گزینه، هر دو نوع (و) عطف و ربط دیده می شود؟ الف: خسرو تمام درس ها را سر کلاس یاد می گرفت و حفظ می کرد و دیگر احتیاجی به مرور نداشت. ب: چنین من گشایم چنین روی و موی پ: سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری ت: پیرمرد زبر و زرنگ می آمد و می رفت.	۰/۲۵	سپاه تو گردد پر از گفت و گوی که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد
۱۰	جمله پایه (هسته) و پیرو (وابسته) را در جمله مرکب زیر بیابید. «در فکر آن گودالم که خون تو را مکیده است»	۰/۵	
۱۱	در شعر زیر، بخش حذف شده و نوع آن (قرینه لفظی - قرینه معنایی) را بنویسید. «درختان را دوست می دارم/ که به احترام تو قیام کرده اند/ و آب را که مهر مادر توست»	۰/۷۵	
۱۲	نوع و کاربرد (را) در بیت زیر چیست؟ «برو ای گدای مسکین در خانه علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را»	۰/۲۵	

۱۳	نقش دستوری واژگان زیر را بنویسید. الف: ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت. ب: پس درهای امید و روشنایی را، به روی من بگشای	۱				
	قلمرو ادبی ۵ نمره					
۱۴	واژه های «دریا» و «طوفان» در این بیت، نماد چیست؟ «دریایم و نیست باکم از طوفان دریا همه عمر خوابش آشفته است»	۰/۵				
۱۵	مفهوم کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف: کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت ب: چندان تناوری و بلند که به هنگام تماشا، کلاه از سر کودک عقل می افتد.	۰/۵				
۱۶	کدام یک از واژه های مشخص شده زیر «استعاره» از رنج و سختی و کدام «مشبه به» است؟ «ای مسافر دیرین بر روی خار و درد ای چون ستاره فروزان	۰/۵				
۱۷	شاعر در مصراع های « ای سرور باران ها و فصل ها / تو را عطری نامیدم که در غنچه ها خانه دارد» (باران ها) و (فصل ها) را در چه مفاهیمی به کار برده است؟	۰/۵				
۱۸	در هریک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه های گروه «ب» وجود دارد.	۱				
	<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف: گه به دهن، بر زده کف چون صدف ب: هم فرقت بود هم وصلت، هم محنت بود و هم شادی، هم راحت بود، هم آفت پ: انشایی می ساخت و با صدای گرم و رسا اجرا می کرد. ت: تنی چند با او هم صدا شدند</td><td>۱- حس آمیزی ۲- کنایه ۳- تشبیه ۴- سجع</td></tr></table>	الف	ب	الف: گه به دهن، بر زده کف چون صدف ب: هم فرقت بود هم وصلت، هم محنت بود و هم شادی، هم راحت بود، هم آفت پ: انشایی می ساخت و با صدای گرم و رسا اجرا می کرد. ت: تنی چند با او هم صدا شدند	۱- حس آمیزی ۲- کنایه ۳- تشبیه ۴- سجع	
الف	ب					
الف: گه به دهن، بر زده کف چون صدف ب: هم فرقت بود هم وصلت، هم محنت بود و هم شادی، هم راحت بود، هم آفت پ: انشایی می ساخت و با صدای گرم و رسا اجرا می کرد. ت: تنی چند با او هم صدا شدند	۱- حس آمیزی ۲- کنایه ۳- تشبیه ۴- سجع					
۱۹	نویسندگان آثار «جوامع الحکایات و لوامع الروایات و مائده های زمینی» در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟ الف: آندره ژید- معصومه آباد ب: محمد عوفی - آندره ژید پ: محمد عوفی- عبدالحسین وجدانی ت: محمد بن منور- معصومه آباد	۰/۲۵				
۲۰	هر کدام از نویسندگان زیر، صاحب کدام اثر درون کمانک است؟ الف: نصر الله منشی (سفرنامه - کلیله و دمنه) ب: خواجه نظام الملک توسی (سیاست نامه - تفسیر سوره یوسف (ع)) پ: تولستوی (سه پرسش- من زنده ام)	۰/۷۵				
۲۱	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. فلک در شگفتی ز عزم شماست	۰/۵				
۲۲	کدام یک از گزینه های زیر، به ترتیب کامل کننده ابیات زیر است؟ الف: که اینان ز آب و گل دیگرند ب: ۱- ز کس جز خداوندشان بیم نیست - خروشان و جوشان به کردار موج ۲- نگهبان دین، حافظ کشورند - بد اندیش را آتش خرمن اند ۳- به فرهنگشان حرف تسلیم نیست- شما را چو باور به یزدان بود ۴- هژیران جنگ آور روز کین- از این مرز فرخنده مردخیز	۰/۵				

	قلمرو فکری ۸ نمره	
۰/۲۵	کدام یک از ابیات زیر به مفهوم « شرف المكان بالمکین » اشاره دارد؟ الف: هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می توان عزیز بود ب: خونت با خون بهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد	۲۳
۰/۵	مفهوم عبارت « گندم نمای جو فروش مباحش » را بنویسید.	۲۴
۰/۲۵	بیت « برآشفت سهراب و شد چون پلنگ / چو بدخواه او چاره گر بُد به جنگ » بیانگر کدام ویژگی حماسه است؟	۲۵
۲	با توجه به نوشته زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «خورجینکی بود که کتاب در آن می نهادم، بفروختم و از بهای آن درمکی چند، سیاه، در کاغذی کردم که به گرمابه بان دهم، تا باشد که ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. چون آن درمک ها پیش او نهادم، در ما نگریست؛ پنداشت که ما دیوانگانیم و نگذاشت که ما به گرمابه در رویم» الف: منظور از «درمکی چند سیاه» در این متن چیست؟ ب: چرا گرمابه بان به ناصر خسرو و برادرش اجازه ورود به حمام نداد؟ پ: چرا ناصر خسرو، خورجین خود را فروخت؟ ت: مفهوم «شوخ از خود باز کردن» را بنویسید.	۲۶
۰/۵	با توجه به بیت «چو بسی ابلیس آدم روی هست / پس هر دستی نشاید داد دست» در یافتن دوست به چه نکته ای باید توجه کرد؟	۲۷
۰/۵	پیام بیت «مپندار این شعله افسرده گردد/ که بعد از من افروزد از مدفن من» را بنویسید.	۲۸
۱ ۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	معنای ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. الف: بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد ب: برآهیخت رهام گرز گران غمی شد ز پیکار دست سران پ: دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. ت: نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت. ث: دی که از دبستان به سرای می شدم، در کنج خلوتی از برزن، دو خروس را دیدم. ج: تو را « جنوب » نامیدم / ای که ردای حسین بر دوش / و خورشید کربلا را در برداری	۲۹

مهرتان فروزان، نامتان درخشان

